

31 let delovanja

ZVEZA EKOLOŠKIH GIBANJ SLOVENIJE - ZEG

Cesta krških žrtev 53, 8270 Krško

Vprašanja Zveze ekoloških gibanj Slovenije- ZEG ob predstavitvi načrtov GEN energija za razogljčenje slovenskega elektroenergetskega sistema in projekta JEK2, v sredo, 7.2.2024

1. Prosim, da se GEN energija predstavi in pove lastniško strukturo. Predstavniki vlade trdijo, da je GEN energija d.o.o privatno podjetje.
2. Kako si GEN predstavlja kompatibilnost OVE in JE in zakaj (skoraj) nič ne vlaga v OVE.
3. Kako veliko jedrsko elektrarno potrebuje Slovenija. Trenutno povsem zadošča 350 MW, občasno je zaradi prevelike proizvodnje NEK cena elektrike celo negativna, zakaj potem 2.400 MW? <https://www.bsp-southpool.com/day-ahead-market.html>
4. Kako je GEN zadovoljen z deljenim lastništvom NEK in s hrvaškim izsiljevanjem, pri ukrepih varnostne nadgradnje in pri kršitvi obveze po prevzemu vseh radioaktivnih odpadkov do januarja 2025 (BHRNEK). Kljub slabi izkušnji iščejo tuje partnerje na investiciji. Ali to pomeni, da bo tudi tu tuj solastnik sam razpolagal s svojim deležem elektrike, mi pa z njegovimi radioaktivnimi odpadki?
5. Prosimo za pojasnilo o naložbi za proizvodnjo vodika, ki bo uporabljala viške iz jedrske elektrarne. Kakšne so načrtovane kapacitete in kolikšna je cena? Kako bo vodik skladiščen in kdo bodo kupci?
6. Zakaj se pri načrtovanju JEK2 nič ne pogovarjajo o skladu za razgradnjo drugega bloka in o gradnji odlagališča VRAO? Koliko je to v denarju? Bodo slovenski državljani izigrani kot pri NEK, ko v 40 letih GEN oz. NEK ni ustvaril nič za razgradnjo, nič za odlagališče VRAO in nič za gradnjo nove nuklearke (ki jo je financirala tudi jugoslovanska inflacija).
7. Prosimo za terminski plan gradnje, saj je v javnosti nerealna ocena, da bodo drugi blok gradili le 4 leta.
8. Znani datumi: Do leta 2033 izstop iz premoga, do 2043 ustavitvev NEK. Kako bi JEK2 nadomestila ta izpada?
9. Katere in kolikšne bodo druge nujne naložbe poleg drugega bloka: vršna elektrarna, prenosni daljnovodi, distribucijski daljnovodi, hranilniki energije...
10. Je res, da je JEK2 načrtovan predvsem zaradi ekonomskega interesa privatnih (tujih) vlagateljev v jedrsko energijo, celoten jedrski in finančni riziko pa bo prevzela država Slovenija?
11. Slovensko gospodarstvo si želi konkurenčno ceno elektrike. Po čem bo elektrika iz JEK2 si in kakšna so jamstva, da bo cena konkurenčna?
12. Kako bo drugi blok znižal energetske odvisnosti? Ali GEN načrtuje dolgoročno vlaganja v rudnike in predelavo urana v tujini? Kakšna so jamstva, da bo cena urana konkurenčna, ko se bo število nukleark v svetu potrojilo?
13. Lokacija, seizmika, IRSN. Ali je v GEN navada, da z izvajalcem, ki poda neugodno poročilo, prekinejo sodelovanje? So kasnejša poročila ugodna zato, ker so izvajalci želeli ohraniti posel?

31 let delovanja

ZVEZA EKOLOŠKIH GIBANJ SLOVENIJE - ZEG

Cesta krških žrtev 53, 8270 Krško

14. Kakšna je transparentnost in preverljivost podatkov, ki jih GEN lansira v javnost? V informacijo, v gradivu, ki ga je NEK poslala ARSO za presojo vplivov na okolje, so bili napačni podatki (recimo obratovanje odlagališča NSRAO v letu 2023), pa se zaradi teh netočnosti odločbodajalec ni vznemirjal.
15. 2.400 MW elektrarna bi dala približno 20 TWh elektrike letno in bi, po oceni PM, stala 17 milijard, brez dodatnih nujnih naložb, brez naložb v proizvodnjo vodika, brez fonda razgradnje in brez fonda odlagališč. Po čem bi bila elektrika iz drugega bloka? (V letu 2023 je bila raba elektrike v Sloveniji pod 10 TWh, NEK je prodajala elektriko po 35 €/MWh, kar je za gospodarstvo pomenilo približno 300 do 500 €/MWh.)
16. Ali se nadaljujejo postopki za privatizacijo jedrske elektrarne Krško, ki so bili zastavljeni v zakonu EZ-1 leta 2014? Kaj pomeni jedrska elektrarna v privatni lasti za državljane in kaj pomeni za jedrsko varnost? Domnevamo, da je želja lastnikov po dobičku v nasprotju z obveznostmi lastnika za zagotavljanje jedrske varnosti. Utemeljite domneve, dobiček delničarjev je bil razlog jedrske tragedije v Fukušimi.
17. Kakšni so pričakovani toplotni vplivi 2.400 MW elektrarne na okolje? Za koliko stopinj se bosta segrela Sava in zrak in koliko se bo povečala relativna vlažnost zraka? Kako se bo spremenilo podnebje?
18. Koliko denarja bi ostalo državi za razogljičenje celotnega energetskega sistema, če bi razogljičenje elektroenergetike (JEK2), ki predstavlja zgolj 20% celotne energetike, stalo vsaj 20 milijard €?
19. GEN trdi, da sta JEK2 in OVE kompatibilna. Kdaj in koliko bo GEN investiral v OVE, ki bodo pomagali obratovanju JEK2? Kdaj bo GEN finančno podprla zagovornike OVE.
20. Kako bo GEN energija sodelovala z okoljskimi NVO, ki imajo drugačna mnenja do gradnje JEK 2 ?

Krško, dne 7.2.2024

Karel Lipič, Matjaž

Valenčič, Zveza ekoloških gibanj Slovenije- ZEG